

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBA DUNDAGAS VIDUSSKOLA

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009115209

Talsu iela 18, Dundaga, Dundagas pag., Talsu nov., LV-3270, tālr. 63232192, e-pasts: dundaga.vidusskola@talsi.lv

Iekšējie noteikumi

Talsu novada Dundagas pagastā

2022.gada 20.decembrī.

Nr.3-25.4

Kārtība, kādā tiek risināti konflikti vai ja tiek konstatēta fiziska, emocionāla, seksuāla vardarbība un kibervardarbība pret personu

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu
Bērnu tiesību aizsardzības likumu un
Izglītības likuma 54., 55., 57., 58.pantu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. „Kārtība, kādā tiek risināti konflikti vai konstatēta fiziska, emocionāla, seksuāla vardarbība un kibervardarbība pret personu” (turpmāk – Kārtība) nosaka Dundagas vidusskolas (turpmāk – izglītības iestāde) direktora, pedagoģisko darbinieku un tehnisko darbinieku (turpmāk – izglītības iestādes darbinieki) rīcību, ja tiek konstatēta fiziska, emocionāla, seksuāla vardarbība un kibervardarbība (turpmāk vardarbība) pret izglītojamo vai izglītības iestādes darbinieku.

2. Kārtības mērķis ir novērst vardarbību pret izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku, radot labvēlīgu mācību un darba vidi.

3. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamiem, starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp izglītības iestādes darbinieku un izglītojamā vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem – turpmāk izglītojamā vecākiem).

4. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret bērnu.

5. Darbā ar problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvusi izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar

konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes direktora vai sociālā pedagoga.

6. Izglītības iestādes direktors nodrošina izglītības iestādes darbinieku iepazīstināšanu ar Kārtību, tās grozījumiem, kā arī nodrošina kārtības pieejamību ikviena izglītojamā vecākam, publicējot to izglītības iestādes e-klasē un mājas lapā www.skola.dundaga.lv. Katrs izglītības iestādes darbinieks, izglītojamais un vecāki ir individuāli atbildīgs par iepazīšanos ar Kārtību un tās ievērošanu.

7. Par iepazīstināšanu ar Kārtību un tās īstenošanas uzraudzību izglītības iestādē ir atbildīgs direktora vietnieks audzināšanas darbā.

8. Konflikts šīs Kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

9. Fiziska vardarbība šīs Kārtības izpratnē ir indivīda veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums (sišana, speršana, grūšana, kniebšana un ne tikai).

10. Emocionālā vardarbība šīs Kārtības izpratnē ir indivīda garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību. Emocionāla vardarbība var izpausties ar vārdiem, īsziņām, zīmītēm, draudu vēstulēm, e-pastu u.tml..

11. Seksuāla vardarbība šīs Kārtības izpratnē ir bērna iesaistīšana seksuālās darbībās, ko bērns nesaprot vai kam nevar dot apzinātu piekrišanu.

12. Kibervardarbība šīs Kārtības izpratnē ir atkārtots un apzināts kaitējums, kas nodarīts izmantojot datorus, mobilos telefonus vai citas elektroniskas ierīces.

II. Konflikti starp izglītojamiem

13. Gadījumā, ja konstatēts konflikts starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

13.1. jebkurš izglītības iestādes darbinieks, kas konstatējis konfliktu starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma vardarbība, nekavējoties pārtrauc konfliktu, ja nepieciešams iesaista skolas medmāsu un ziņo izglītojamā klases audzinātājam un/vai sociālajam pedagogam - par konstatēto konflikta situāciju;

13.2. izvērtējot konflikta situāciju, klases audzinātājs vai sociālais pedagogs ieraksta piezīmi e-klases žurnālā par notikušo konfliktu un telefoniski vai ar e-klases pasta starpniecību informē iesaistīto izglītojamo vecākus;

13.3. ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, direktors nodrošina izglītojamam mācības atsevišķā telpā sociālā pedagoga vai cita pedagoga klātbūtnē. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs vai sociālais pedagogs rakstiski (e-klase) informē vecākus par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar izglītības iestādi.

14. Ja konflikta situācija netiek atrisināta un turpinās, klases audzinātājs iesniedz rakstisku ziņojumu izglītības iestādes sociālajam pedagogam, kas kopā ar klases audzinātāju lemj par turpmāko plānu situācijas risināšanā.

15. Ja izglītojamais atkārtoti konfliktē un / vai rīkojas vardarbīgi, tad pamatojoties uz klases audzinātāja un sociālā pedagoga ziņojumu, izglītības iestādes direktors aicina konfliktā iesaistīto

izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, ja nepieciešams, direktoram ir tiesības pieaicināt citu institūciju speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus izglītojamā uzvedībā.

16. Ja tiek konstatēts, ka izglītojamā uzvedība apdraud viņa vai citu cilvēku drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes direktors lemj par tālāko rīcību, saskaņojot savu lēmumu ar izglītības iestādes dibinātāju un bērnu tiesību aizsardzības iestādēm.

III. Rīcība gadījumos, kad izglītojamais ir cietis no vardarbības

17. Izglītības iestādes darbinieks, kurš saņem izglītojamā vai vecāku sniegtu informāciju, kas satur ziņas par iespējamu vardarbību pret izglītojamo iesaistās situācijas risināšanā savas kompetences robežās un nekavējoties par to ziņo izglītības iestādes sociālajam pedagogam un/vai direktoram.

18. Saņemot informāciju par iespējamu vardarbību pret izglītojamo izglītības iestādē:

18.1. izglītības iestādes sociālais pedagogs un/vai klases audzinātājs – veic pārrunas ar cietušo, lai noskaidrotu situācijas apstākļus, pēc nepieciešamības gadījuma izvērtēšanā iesaista medmāsu un, pastāvot pamatotām aizdomām par iespējamu vardarbību, informē izglītības iestādes direktoru un veic vardarbības profilakses pasākumus. Informē izglītojamā vecākus par viņu tiesībām gadījumos, ja bērns ir cietis no vardarbības.

19. Ja iestādes darbinieks saņem informāciju vai ir aizdomas par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē, tai skaitā vecāku nolaidību, nekavējoties par to informē sociālo pedagogu un/ vai izglītības iestādes direktoru.

20. Izglītības iestādes darbinieks ziņo sociālajam pedagogam un / vai izglītības iestādes direktoram, ja pamanījis, ka:

20.1. izglītojamā uzvedības reakcijas ir izmainījušās (izspēlē vardarbīgus un vecumposmam neatbilstošus sižetus, novērojama izaicinoša uzvedība, noslēgtība un izolēšanās, agresīva, vardarbīga uzvedība, paškaitējoša uzvedība, antisociāla uzvedība, suicīda mēģinājums, atkarību izraisošu vielu lietošana, nonākšana atkārtotās vardarbīgās situācijās);

20.2. izglītojamā emocionālās reakcijas ir izmainījušās (bailes, garastāvokļa izmaiņas, dusmas, nomāktība);

20.3. izglītojamā kognitīvās reakcijas izmainījušās (uzmanības noturības un koncentrēšanās grūtības, traucēta kognitīvo procesu darbība, mācīšanās grūtības, negatīvas domas par sevi, domas par pašnāvību, zems pašvērtējums);

20.4. izglītojamā fiziskās reakcijas izmainījušās (fiziskās veselības problēmas, aizkavēta un traucēta fiziskā attīstība, enurēze, emkopreze, bieža slimošana, ēšanas traucējumi, traumas, savainojumi, sāpes);

20.5. citas pazīmes izglītojamajam un/vai vecāku attieksmē, rīcībā (nepietiekams uzturs, medicīniska aprūpe, sezonai nepiemērots apģērbs, trūkst mācību līdzekļi, vecāku noraidošā, vienaldzīga attieksme pret bērna vajadzībām, interesēm, sasniegumiem).

21. Pamatotu aizdomu gadījumā par vardarbību pret izglītojamo ģimenē, izglītības iestādes direktors dienas laikā mutiski un rakstiski informē Bāriņtiesu un Valsts policiju.

22. Gadījumā, ja tiek saņemta informācija un konstatēta izglītības iestādes darbinieka vardarbīga rīcība pret izglītojamo, izglītības iestādes direktors:

22.1. pieprasa izglītības iestādes darbiniekam sniegt rakstisku paskaidrojumu, iegūstot nepieciešamo informāciju vispusīgai un objektīvai gadījuma izskatīšanai;

22.2. uz rīkojuma pamata izveido komisiju trīs cilvēku sastāvā gadījuma izvērtēšanai;

22.3. ja tiek apstiprināts, ka izglītības iestādes darbinieks ir bijis vardarbīgs pret izglītojamo, izglītības iestādes direktors, atbilstoši konkrētajam gadījumam, normatīvajos aktos

noteiktajā kārtībā ir tiesīgs darbiniekam izteikt rakstveida piezīmi vai rājienu, atstādināt darbinieku no darba, kā arī veikt citas normatīvajos aktos noteiktās darbības;

22.4. gadījuma risināšanai jebkurā tās posmā izglītības iestādes direktors var pieaicināt citu institūciju speciālistus, kuru kompetence atbilst izskatāmajam jautājumam.

IV. Konflikti starp izglītojamo un/vai vecākiem ar izglītības iestādes darbinieku

23. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un/vai vecākiem ar izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma vardarbība pret izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

23.1. izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes direktora ar rakstisku iesniegumu par situāciju;

23.2. izglītības iestādes direktors organizē sarunu klātienē, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp, pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu vai skolas administrācijas pārstāvi situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt;

23.3. ja konfliktu neizdodas atrisināt, tad izglītības iestādes direktors var pieaicināt citu institūciju speciālistus, kuru kompetence atbilst izskatāmajam jautājumam.

24. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku, par kuru izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

24.1. izglītības iestādes direktora klātbūtnē tiek veiktas pārrunas ar izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

24.2. ja konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

24.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes direktoram detalizētai izvērtēšanai;

24.2.2. izglītības iestādes direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu izglītības iestādes darbiniekam;

24.2.3. izglītības iestādes direktors uz rīkojuma pamata izveido komisiju, kuras sastāvā bez izglītības iestādes direktora ir vēl divi izglītības iestādes darbinieki un izvērtē konfliktu;

24.2.4. pēc notikuma izvērtēšanas nepieciešamības gadījumā, izglītības iestādes direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

24.2.5. ja netiek konstatēta izglītības iestādes darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

V. Rīcība gadījumos, kad izglītības iestādes darbinieks ir cietis no vardarbības

25. Izglītības iestādes darbinieks pret kuru ir vērsta vardarbība no izglītojamā un/vai vecāku vai izglītības iestādes darbinieku puses:

25.1. vēršas pie izglītības iestādes direktora ar rakstisku iesniegumu par situāciju;

25.2.izglītības iestādes direktors organizē sarunu klātienē, kurā (izvērtējot situāciju) piedalās gadījumā iesaistītās puses starpā pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu vai citu atbalsta komandas locekli situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas gadījumu atrisināt.

25.3. izglītības iestādes direktors informē izglītības iestādes darbinieku par viņa tiesībām.

VI. Atbalsts vardarbībā cietušam izglītojamam

26. Ja tiek konstatēts, ka izglītojamais izglītības iestādē ir cietis no vardarbības, izglītības iestādes administrācija lemj par turpmākām darbībām, nepieciešamā atbalsta nodrošināšanai cietušajam izglītojamam.

27. Izglītības iestādes sociālais pedagogs par vardarbības gadījumu informē iesaistīto izglītojamo vecākus, sniedzot informāciju par vecāku tiesībām, ja konstatēta vardarbība pret viņu bērnu.

28. Darbu ar izglītojamo, kurš ir varmācīgs, veic sociālais pedagogs, lai izglītojamais saprastu savas rīcības cēloņus un sekas.

VII. Vardarbības profilakse

29. Izglītības iestādes sociālais pedagogs sadarbībā ar izglītības iestādes darbiniekiem plāno, organizē un īsteno izglītojošus un preventīvus pasākumus vardarbības profilakses jautājumos.

30. Pasākumus iekļauj izglītības iestādes sociālā pedagoga darba plānā konkrētajam mācību gadam.

31. Par pasākumu organizēšanu un īstenošanu atbildīgs izglītības iestādes sociālais pedagogs.

VIII. Noslēguma jautājumi

32. Ar 2023.gada 9.janvāri spēku zaudē izglītības iestādes iekšējie noteikumi "Kārtība par direktora, pedagogu un skolēna rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret skolēnu".

33. Kārtība stājas spēkā 2023.gada 9.janvārī.

Direktore

A. Štrausa